
**SPMN
2025
10**

A | HODNOTENIE NÁVRHOV ZO SEPTEMBROVEJ SCHÔDZE NRSR

Vládny návrh ústavného zákona, ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov – druhé čítanie

ČPT: [733](#)

doručený: 7. 3. 2025
odporúčanie: nepodporiť
NRSR: schválený

Vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon). Vládny návrh zákona o financovaní škôl a školských zariadení. Vládny návrh zákona o školskej správe – prvé čítanie

ČPT: [933](#), [934](#) a [935](#)

doručený: 22. 8. 2025
odporúčanie: podporiť
NRSR: posunutý do II. čítania

Zákon z 11. júna 2025 o podpore prioritných okresov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vrátený prezidentom Slovenskej republiky na opätovné prerokovanie Národnou radou Slovenskej republiky

ČPT: [890](#) (predtým [642](#))

doručený: 27. 6. 2025
odporúčanie: prijať pripomienky prezidenta
NRSR: prijaté pripomienky, zákon schválený

&

Návrh poslanca NRSR Jána FERENČÁKA na vydanie zákona, ktorým sa dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení - prvé čítanie

ČPT: [936](#)

doručený: 27. 6. 2025
odporúčanie: nepodporiť
NRSR: pred I. čítaním

Návrh poslancov NRSR Adama LUČANSKÉHO, Milana GARAJA, Andreja DANKA a Dagmar KRAMPLOVEJ na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii v znení neskorších predpisov - prvé čítanie

ČPT: [966](#)

doručený: 22. 8. 2025
odporúčanie: nepodporiť
NRSR: posunutý do II. čítania

Návrh poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Igora ŠIMKA a Andreja SITKÁRA na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 401/1990 Zb. o meste Košice v znení neskorších predpisov - prvé čítanie

ČPT: [907](#)

doručený: 13. 8. 2025
odporúčanie: nepodporiť
NRSR: posunutý do II. čítania

Návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku v znení neskorších predpisov - prvé čítanie

ČPT: [904](#)

doručený: 12. 8. 2025
odporúčanie: podporiť
NRSR: posunutý do II. čítania

Návrh poslankýň NRSR KOSOVEJ, NASH a VESLÁROVEJ na vydanie zákona, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti so zavedením dočasných vyrovnávacích opatrení na stredných a vysokých školách - prvé čítanie

ČPT: [910](#)

doručený: 15. 8. 2025
odporúčanie: podporiť
NRSR: neschválený v I. čítaní

Návrh poslankýň Národnej rady Slovenskej republiky Simony PETRÍK a Beáty JURÍK na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) - prvé čítanie

ČPT: [836](#)

doručený: 15. 8. 2025
odporúčanie: podporiť
NRSR: pred I. čítaním

Návrh poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Františka MAJERSKÉHO a Igora JANCKULÍKA na vydanie zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov - prvé čítanie

ČPT: [948](#)

doručený: 9. 5. 2025
odporúčanie: podporiť
NRSR: pred I. čítaním

Návrh poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Lucie PLAVÁKOVEJ a Zuzany ŠTEVULOVEJ na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov - prvé čítanie

ČPT: [160](#)

doručený: 12. 1. 2024
odporúčanie: podporiť
NRSR: pred I. čítaním

B | AKTUÁLNE NÁVRHY ZARADENÉ NA SEPTEMBROVÚ SCHÔDZU

1. Vládný návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon). Vládný návrh zákona o financovaní škôl a školských zariadení. Vládný návrh zákona o školskej správe – druhé čítanie

ČPT: [933](#), [934](#) a [935](#)

Ministerstvo školstva predkladá do parlamentu **rozsiahly novelizačný balík** siedmich školských zákonov. Menšín sa týkajú najmä ustanovenia v troch zákonoch o regionálnom školstve. Novelizuje sa školský zákon (ŠZ) a predkladajú sa aj úplne nové zákony o financovaní škôl (ZFŠ) a školskej správe (ZŠS). Zákony obsahujú veľký počet zmien týkajúcich sa výchovy a vzdelávania národnostných menšín, a preto uvádzame iba tie najdôležitejšie.

Jednou z kľúčových zmien je reforma **verejných školských obvodov** (ZŠS § 44). Školské obvody boli doteraz riadené iba všeobecne záväznými nariadeniami obcí, ministerstvo ich ani neevidovalo. Zavádza sa nový register obvodov a taktiež nové pravidlá na ich tvorbu. Základným pravidlom je „jedna adresa, jeden obvod“ a „jeden obvod, jedna verejná škola“. Cieľom je zabezpečenie toho, aby sa dalo vymáhať garantované miesto v materskej alebo základnej škole. Obvody musia byť tvorené explicitne nesegregačne a inkluzívne (§ 44 ods. 8). Ak si chcú zachovať plné štátne financovanie, cirkevné a súkromné školy sa môžu prihlásiť do režimu verejných poskytovateľov výchovy a vzdelávania (§ 45). Dostanú sa tak aj do školského obvodu. Ďalšou alternatívou je uzatvoriť dohodu o verejnej službe (§ 50) - takáto škola sa okrem iných zmluvne zaviazne k inkluzívnemu vzdelávaniu žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Ustanovenia týkajúce sa školských obvodov sa stali centrom medializovanej verejnej diskusie medzi ministerstvom a súkromnými a cirkevnými poskytovateľmi vzdelávania. Medzi dvoma čítaniami pripravilo ministerstvo niekoľko ďalších zmien a výnimiek v tejto oblasti, aby manažovalo výhrady tejto časti spektra.

Zákon osobitne hovorí aj o **národnostných školských obvodoch** (§ 44 ods. 6). Majú sa zriadiť v každej obci, v ktorej je národnostná škola, ktorá je v zozname dvojjazyčných obcí, alebo kde sa samospráva tak rozhodne; podmienkou je, aby v danom kraji existovala aspoň jedna škola danej národnostnej menšiny. Prakticky to znamená, že sa

ustanovenie týka maďarských obcí na juhu Slovenska, ako aj rusínskych obcí na východe; rómskojazyčné školské obvody sa vedia vytvoriť až potom, čo vzniknú rómske národnostné školy. Zákon zrkadlovo sa rieši aj povinnosť mať slovenský školský obvod v každej obci, čím sa vyriešia situácie typu Rohovce (kde etnicky slovenské deti nemajú kam chodiť do školy).

Ďalšou kľúčovou reformou je **rozšírenie povinnej predškolskej výchovy** pre nižšie ročníky. Na štvorročné deti by povinnosť platila od roku 2027, pre trojročné od roku 2028. Predškolská výchova sa môže absolvovať v zariadení, ale aj doma. V prípade trojročných a štvorročných detí je domáce vzdelávanie automaticky možné (bez žiadosti o výnimku), avšak iba pre rodičov, ktorí majú aspoň stredoškolské vzdelanie, a vedia tak zabezpečiť kvalitné individuálne vzdelávanie.

Veľkou zmenou pre maďarské národnostné školy je zrušenie tzv. **veľkostného koeficientu**, finančnej kompenzácie pre malé školy. Tento koeficient je zákonom postupne zrušený, naposledy sa bude vyplácať v roku 2030 (ZFŠ § 46 ods. 6). Školy, ktoré sú byť ďalej kompenzované takýmto spôsobom, musia vykonať **racionalizačné opatrenie** (§ 13) vopred dohodnuté s ministerstvom. Takéto opatrenia môžu obsahovať splynutie alebo zrušenie školy, optimalizáciu výdavkov ale napríklad aj vytvorenie školského klastra s okolitými školami. Cieľom je nahradiť pasívnu podporu malých škôl s motivačnou podporou smerujúcou k racionalizácii siete. Zmena však znamená aj pomerne veľký a riskantný zásah do fungovania (najmä) **maďarských málotriedok**, ktorým (pri nesprávnej implementácii návrhu) hrozí bez veľkostného koeficientu zánik.

Novou možnosťou je vytvoriť **národnostné bilingválne gymnázium** (§Z § 12 ods. 6). Bilingválne vzdelávanie mohli doteraz robiť iba stredné školy so slovenským vyučovacím jazykom. Do zákona sa dostala aj definícia triedy s vyučovaním jazyka menšiny (§ 2 ods. af) ako aj automatický preklad štátnych a školských vzdelávacích programov do jazyku tých národnostných menšín, ktoré majú svoje vlastné školy (§ 6 ods. 7, § 7 ods. 15, § 8 ods. 9).

Zásadnou zmenou je aj nová definícia kategórie SZP, ktoré sa odteraz volá „**sociálne znevýhodňujúce prostredie**“ (§ 145ca). Na rozdiel od dnešného stavu, kde príznak SZP pre deti určovali poradne, subjektívnym spôsobom, nový systém ráta s automatickým určením príznaku SZP cez objektívne kritériá určené podľa medzinárodnej dobrej praxe (vzdelanostná úroveň rodiča, príjem rodiny a pod.). Deti by do poradne chodili iba pre určenie podporných opatrení, alebo v prípade, že by automatická identifikácia

nebola úspešná. Zmena má urýchliť proces určovania SZP, zlepšiť objektívnu identifikáciu týchto detí, a odbremeniť poradne.

Medzi ďalšie reformy priamo dotýkajúcich sa detí zo sociálne znevýhodnených skupín sú aj nová definícia adaptačných tried (§ 29), reforma tzv. výchovný zariadení (ide o bývalé reedukačné zariadenia - § 120), nová definícia podporných opatrení (§ 145a) a zmeny v oblasti vzdelávania cudzincov (§ 146). Nie je priestor na širšie prezentovanie všetkých týchto ako aj ďalších menších zmien obsiahnutých v tomto balíku.

Hodnotenie: Balík zákonov má silný fokus na inklúziu formou rozšírenia predškolskej výchovy, reformy školských obvodov či novej definície sociálne znevýhodňujúceho prostredia. Deti z marginalizovaných komunít by sa prostredníctvom týchto zmien mohli dostať do škôlok vo väčšom počte, dostať sa k širšej podpore v základných školách. Reforma obvodov má cieľ aj potenciál znížiť segregáciu na úrovni základných škôl. V prípade národnostných škôl sú pozitívnymi novinkami národnostné školské obvody ako aj národnostné bilingválne gymnáziá. Vzhľadom na uvedené legislatívny balík **odporúčame podporiť**. Je však dôležité, aby sa v prípade schválenia zákonov nezanedbala kvalitná implementácia. V opačnom prípade môžu reformné snahy viesť aj k neželaným efektom ako zatváranie menších národnostných škôl.

2. Návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku v znení neskorších predpisov - druhé čítanie

ČPT: [904](#)

Cieľom návrhu na novelizáciu zákona od skupiny poslancov Hlasu je zjednotiť právnu úpravu určovania priezviska detí vo vzťahu k rodičom. Na rozdiel od dnešného stavu, kde dieťa slovenských občanov môže nadobudnúť priezvisko iba jedného z rodičov (alebo ich spoločné priezvisko), navrhovaná úprava umožňuje, aby deťom boli určené aj viaceré priezviská. Aktuálne znenie zákona umožňuje dať dve priezviská len deťom, ktoré sú štátnymi občanmi aj iného štátu. V takom prípade naša legislatíva zohľadňuje skutočnosť, že **dieťa pochádza z etnicky a kultúrne zmiešaného prostredia**, a že

rodičia môžu chcieť pristupovať k pomenovaniu svojho dieťaťa aj na základe iných tradícií.

Návrh sa tak snaží odstrániť disproporciu v rámci aktuálneho zákona v neprospech občanov Slovenska. Takáto úprava má okrem iného pomôcť **zjednodušiť stotožnenie rodiča ako zákonného zástupcu dieťaťa vo vzťahu k rôznym inštitúciám a úradom**. Môže tak pomôcť odstrániť časté problémy známe z praxe, ako je sťažená identifikácia rodiča zo strany vzdelávacích inštitúcií, lekárov atď.

Hodnotenie: Občanom Slovenskej republiky zákon dnes neumožňuje dať svojmu dieťaťu priezviská oboch rodičov, a tak reflektovať či už na tradície im vlastnej kultúry, na rôznu etnickú príslušnosť dieťaťa, alebo jednoducho na fakt, že má dieťa rodičov s rozličnými priezviskami. Zákon teda rodičov núti prisúdiť dieťaťu iba jedno priezvisko. Takáto možnosť je umožnená iba cudzincom. Návrh odstraňuje tento rozdiel a umožní aj štátnym občanom Slovenskej republiky širšiu mieru sebarealizácie pri výbere priezvisk dieťaťa. Návrh preto odporúčame **podporiť**.

3. Návrh poslancov NRSR Adama LUČANSKÉHO, Milana GARAJA, Andreja DANKA a Dagmar KRAMPLOVEJ na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii v znení neskorších predpisov - druhé čítanie

ČPT: [966](#)

Návrh skupiny poslancov NR SR mení požiadavky na príslušníkov obecnej polície zavedením **podmienky slovenského občianstva** s cieľom zachovať ich osobitný vzťah k Slovenskej republike. Pre osoby, ktoré už vo funkcii pôsobia a túto podmienku nespĺňajú, sa navrhuje prechodné ustanovenie, ktoré im umožní vykonávať službu do 31. decembra 2026. Návrh tak zosúladuje podmienky pre výkon služby v obecnej polícii s aktuálnymi podmienkami v Policajnom zbore, kde je už dnes zakotvená požiadavka štátneho občianstva.

Deklarovaným cieľom návrhu je zabezpečiť, že výkon právomocí bude zverený výlučne osobám, ktoré spĺňajú požiadavky verejného záujmu na dôveryhodnosť, profesionalitu a identifikačnú väzbu príslušníkov obecnej polície k štátu, v ktorého mene konajú. Návrh predpokladá, že občianstvo je adekvátnym indikátorom týchto záruk, pričom neprihliada na dĺžku praxe ani na skúsenosti konkrétnych príslušníkov.

V praxi môže návrh predstavovať priamu diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti. Zákon vytvára prekážky v prístupe k zamestnaniu, ktoré nijako **nesúvisia s odbornou kvalifikáciou, znalosťou štátneho jazyka ani so schopnosťou plniť úlohy obecnej polície**. Problematický môže byť aj moment, že slovenské občianstvo by sa takto vyžadovalo od *obecných*, nie štátnych zamestnancov, a navyše iba *od jednej skupiny* obecných zamestnancov, čo môže vyvolať ústavnoprávne otázky.

Rovnako môže návrh spôsobiť personálne výpadky v menších obciach, čím by došlo k zhoršeniu ochrany verejného poriadku a zníženiu dostupnosti služieb občanom. Pokiaľ doterajšia prax nepreukázala systémové problémy s príslušníkmi, ktorí nie sú štátnymi občanmi, zavádzanie takéhoto obmedzenia sa javí ako neodôvodnené.

Hodnotenie:, Návrh môže viesť k diskriminácii dlhodobu integrovaných obyvateľov a zároveň nezohľadňuje potreby menších obcí pri zabezpečení verejného poriadku. Zavedenie podmienky slovenského občianstva nie je opodstatnené z hľadiska odborných kompetencií príslušníkov a predstavuje zásah do princípu rovnosti pred zákonom. Preto odporúčame návrh **nepodporiť** a zvážiť alternatívne opatrenia na posilnenie profesionality a dôveryhodnosti obecnej polície, ktoré nebudú spojené s obmedzeniami podľa štátneho občianstva.

4. Návrh poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Igora ŠIMKA a Andreja SITKÁRA na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 401/1990 Zb. o meste Košice v znení neskorších predpisov - druhé čítanie **ČPT: [907](#)**

Primárnym cieľom predloženého návrhu zákona sú **zmeny v oblasti kompetencií a rozhodovacích právomocí mestských častí mesta Košice** v prospech vytvorenia novej funkcie, a to tretieho námestníka. Momentálne má mesto Košice dvoch námestníkov, pričom predkladatelia navrhujú, aby **tretí námestník získal kompetencie napr. v oblasti zmeny počtu mestských častí z dnešných 22 na akýkoľvek počet**. Ďalej by disponoval kompetenciami v oblasti prechodu práv, povinností, záväzkov, užšej komunikácie so starostami, poslancami, prípadne by sa takisto zúčastňoval miestnych zastupiteľstiev, a pod. Vytvorenie tejto funkcie má podľa predkladateľov viesť k efektívnejšej spolupráci a komunikácii medzi mestskými časťami a mestom Košice. Predmetom

zmeny je aj navýšenie počtu poslancov mestského zastupiteľstva Košice zo 41 na 51 poslancov.

Predkladatelia v návrhu upozorňujú na príliš nákladné fungovanie mesta Košice v zmysle vyčlenených verejných financií na chod jednotlivých mestských častí. Ako problematické vnímajú najmä personálne náklady na reprezentantov a zamestnancov, ktoré sa za funkčné obdobie vyšplhajú do výšky desiatok miliónov eur, a ktoré by mohli byť využité efektívnejšie - v prospech obyvateľov.

Návrh však nereflektuje na osobitosti mestských častí Košíc, ktoré majú silnejšie právomoci, ako všeobecné mestské časti, na slabšie, ako mestské časti Bratislavy. Preložený návrh nemení tieto právomoci, implicitne však avizuje možnosť redukcie počtu mestských častí prácou nového, tretieho námestníka. Ak cieľom návrhu je zredukovať počet mestských častí mesta Košice, udialo by sa to **bez možnosti širšej verejnej diskusie a vyjadrenia samotných mestských častí**. Bod v návrhu, ktorý sa týka navýšenia počtu poslancov má podľa predkladateľov garantovať po prípadnom zrušení mestskej časti, že každá časť bude mať dostatočný počet svojich zástupcov, avšak v návrhu nie je špecifikované proporčné rozdelenie, ani žiadne praktické príklady toho, ako by to po zmene malo/mohlo vyzeráť.

Hodnotenie: Hoci úvahy o príliš veľkom počte mestských častí mesta Košice sú na mieste (ich počet je v nepomere dokonca aj s hlavným mestom Bratislava), vybraná metóda riešenie **obchádza demokratické princípy lokálnych a miestnym subjektov**. Prechod týchto kompetencií do rúk jednej osoby spôsobuje závislosť od individuálnych rozhodovacích schopností a profesionality daného človeka. Navyše, ako je uvedené v aktuálnom znení zákona o meste Košíc, námestníkom môže byť len poslanec mestského zastupiteľstva, ktorý je vždy aj obyvateľom niektorej mestskej časti, čo môže viesť ku konfliktom záujmov. Z týchto dôvodov odporúčame návrh zákona v tejto forme **nepodporiť**. Je však dôležité diskutovať o všeobecnom kompetenčnom nastavení mestských a obecných častí na Slovensku, keďže ich dnešné nastavenie blokuje municipalizáciu a vedie k rôznym anomáliám.¹

¹ Vid' aj [analýzu IMB v téme](#).

5. Návrh poslanca NRSR Jána FERENČÁKA na vydanie zákona, ktorým sa dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení - prvé čítanie

ČPT: [936](#)

Návrh poslanca Ferenčáka, primátora mesta Kežmarok, má ambíciu riešiť **územné spory o hranicu katastrálneho územia medzi dvoma obcami**. Ide o upravenú verziu návrhu, ktorý tvoril pôvodne súčasť novely zákona o najmenej rozvinutých okresoch, no bol prezidentom po jeho schválení vetovaný, a parlamentom následne vypustený.

Návrh umožňuje **územne príslušnému okresnému úradu** intervenovať do takýchto sporov, buď z vlastnej iniciatívy, alebo na návrh dotknutej obce, za podmienok, že dĺžka spolu **presahuje 10 rokov**, a zároveň došlo k **urbanistickému splynutiu** súvislého územia s územím obce, v prospech ktorej sa má územie meniť. Na rozdiel od vetovaného návrhu uvedeného v prílepku zákona o podpore prioritných okresov, tu sa už neráta ani s (prezidentom v jeho vete osobitne kritizovaným) hlasovaním obyvateľov dotknutého územia. Po rozhodnutí okresného úradu vykoná potrebné katastrálne zmeny okresný úrad v sídle príslušného kraja.

Úsilie poslanca Ferenčáka sa určite nedá oddeliť od medializovanej kauzy sporu o hraničné územia medzi týmto mestom a jej bývalou mestskou časťou, susednou obcou Ľubica. Správne nastavené katastrálne hranice obcí je však dôležité aj pri priestorovo vylúčených rómskych komunitách, ktoré sa nachádzajú naprieč katastrálnymi územiami obcí (napr. Nižná Slaná – Kobeliarovo, Richnava – Kluknava). Pokiaľ územie priestorovo vylúčenej rómskej komunity sa nachádza cez hranice katastru obcí, znemožňuje to efektívnu pomoc daným lokalitám a akcieschopnosť obcí pri pomoci. Návrh však v momentálnom znení **nie sú schopné riešiť tieto situácie** kvôli tomu, že si kladú ako nutnú podmienku pri riešení týchto sporov urbanistické splnutie súvislého územia. Priestorovo vylúčené rómske komunity sú z podstaty veci na okraji katastrálnych území obcí a/alebo čo najďalej od jadra obce, teda najčastejšie túto podmienku nespĺňajú.

Ďalším dôležitým momentom je, že rozhodnutie o novom katastrálnom členení je navrhovaný bez súhlasu aspoň jednej z dotknutých obcí. Ide o krajné riešenie, ktoré vo svojom vete vyčítal aj prezident SR. Predložený návrh je úzko zameraný na jeden špecifický typ problému sporu o katastrálnych hraniciach, pričom nie jasné, že prečo v

takýchto (a iba takýchto) prípadoch by mal byť arbitrom zrovna okresný úrad v sídle kraja.

Hodnotenie: Prílepok k zákonu o podpore prioritných okresov bol vetovaný prezidentom SR na báze neprimeraného zásahu do samosprávnosti obcí. Pokus poslanca Ferenčáka o posunutie pôvodného návrhu oproti vetovanému návrhu vynecháva ako podmienku hlasovanie ľudí s trvalým pobytom na spornom území a namiesto Vlády SR stanovuje ako arbitrážny orgán okresný úrad v sídle kraja. Navyše tak, ako sú návrhy koncipované, vedia riešiť iba úzky diapazón problémov, nevedia napríklad pomôcť pri riešení katastrálnych sporov marginalizovaných rómskych komunít. Preto odporúčame **nepodporiť** návrh poslanca Ferenčáka v znení, akom je predložený. Vzhľadom na fakt, že zákonodarca sa zaoberá dôležitým problémom, odporúčame návrh dopracovať návrh tak, aby jeho rozsah bol univerzálny (a nielen na úzku skupinu sporov), aby v ňom bol systematicky definovaný arbitrážny orgán pre podobné prípady, a aby sa upustilo od podmienky urbanistického splynutia (v prospech riešenia pozemkových problémov rómskych osád na hranici katastrálnych území). Inšpirovať sa dá aj praxou Česka, kde je všeobecným arbitrážnym orgánom pre takéto prípady Ministerstvo vnútra.²

6. NOVÉ: Návrh poslankýň NRSR PLAVÁKOVEJ, PETRÍK a JURÍK na vydanie zákona, ktorým sa mení zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov - prvé čítanie

Návrh poslanca NRSR Ľubomíra GALKY na vydanie zákona, ktorým sa mení zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov - prvé čítanie

ČPT: [992](#) a [1027](#)

Dva opozičné poslanecké návrhy **upravujú jednorazový zvýšený príspevok na dieťa**, oba so zámerom adresovať finančný tlak na nízkopříjmové rodiny pri nástupe do školy. Nástup dieťaťa do 1. ročníka základnej školy je spojený s jednorazovo zvýšenými výdavkami na školské pomôcky, tašku, prezuvky, športové vybavenie či základné oblečenie. Tieto náklady sa dlhodobo odhadujú ako signifikantne vyššie, než pokrýva

² Vid' [Zákon č. 106/2016 Sb., a jeho dôvodová správa](#) (§ 26a).

príspevok na dieťa, či zvýšený jednorazový príspevok, ktorý je momentálne v hodnote 110 eur.

Obe novely sa snažia vychytať problémy spojené s týmto jednorazovým príspevkom. **Návrh od poslanca Galka len jednoducho upravuje výšku príspevku zo 110 na 130 eur** s cieľom aspoň čiastočne kompenzovať infláciu a nárast životných nákladov za posledné roky.

Druhá novela od poslankyň PS sa zákon snaží vylepšiť skrz vyplatenie príspevku v predstihu pred začiatkom školského roka. Návrh je v takmer identickej forme predkladaný druhý ra a upravuje vyplácanie **jednorazového príspevku na dieťa, ktoré nastupuje do prvého ročníka základnej školy**. V súčasnosti sa tento príspevok vypláca za mesiac september a rodičia ho prakticky dostanú v októbri, spolu s bežným prídavkom na dieťa. Navrhovanou zmenou by bolo **vyplatenie v auguste**, čo rodičom umožní pokryť výdavky na školské potreby pred začiatkom školského roka, kedy tieto potreby aj reálne vznikajú.

Navrhovaná zmena ponúka jednoduché riešenie na túto otázku, avšak prináša **praktický problém: to, že kam deti reálne nastúpia do školy, sa stane jednoznačným až v septembri**. Klasickým prípadom sú deti, ktoré študujú v zahraničí, no popritom majú tzv. kmeňovú základnú školu, kde sú nahlásení, aj na Slovensku. Pri predošlej verzii tohto návrhu prebehla diskusia v rámci SPMN k tomu, ako by sa tento problém dal mitigovať. Do úvahy prichádzajú riešenia ako dodatočná kontrola oprávnenosti (s prípadným návratom peňazí v neoprávnených prípadoch) alebo vyplácanie hneď prvý septembrový týždeň, po potvrdení faktu nastúpenia školou.

Hodnotenie: **Prvý návrh** na navýšenie príspevku na 130 eur **odporúčame podporiť**, aj keď ide o drobné a nie systematické riešenie problému s týmto príspevkom. **Druhý návrh** rieši legitímny problém a je jednoduchý, no práve z dôvodu jednoduchosti nereaguje na možné aplikačné problémy. Preto ho **odporúčame podporiť po dopracovaní** a odstránení hore uvedených technických nedostatkov.

7. NOVÉ: Návrh poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Františka MIKLOŠKA a Igora JANCKULÍKA na vydanie zákona, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti s ochranou pred zneužívaním syntetického obsahu generovaného umelou inteligenciou - prvé čítanie

ČPT: [1029](#)

Návrh zákona má za cieľ poskytnúť právnu ochranu jednotlivcom pred digitálnym zneužitím obsahu generovaným umelou inteligenciou, predovšetkým technológiou deepfake. Zákon je v súlade s právnym rámcom Európskej únie, najmä s nariadením Európskeho parlamentu (Akt o umelej inteligencii, Akt o digitálnych službách).

Predkladaný návrh zákona mieri na vytvorenie právneho rámca dvojakým spôsobom. V prvom rade explicitne definuje právo na ochranu digitálnej identity v Občianskom zákonníku spolu s definíciou nárokov, ktorých sa môže dotknutá osoba domáhať. V druhom rade zavádza novú skutkovú podstatu priestupku s hornou hranicou pokuty vo výške 250 eur. Keďže sa deepfake obsah šíri mimoriadne rýchlo, návrh zákona umožňuje súdom vydať neodkladné opatrenie na jeho zastavenie do 48 hodín.

Vzhľadom na skutočnosť, že množstvo deepfake obsahu vzrástlo od roku 2023 až o 1500 % (z približne 500-tisíc na 8 miliónov)³, predstavuje legislatívne ukotvenie takýchto opatrení významný krok vpred. Vzhľadom na to, že deepfake technológia neúmerne zasahuje ženy, etnické menšiny, LGBTQ+ menšinu a iné zraniteľné skupiny⁴, tento zákon predstavuje pozitívnu zmenu k posilneniu ich ochrany a právnej istoty v digitálnom priestore. Zavedenie jasných pravidiel a sankcií voči tvorbe a šíreniu neautorizovaného syntetického obsahu môže prispieť k zníženiu online násillia, sexuálneho obťažovania a cieleného zneužívania identity, ktorému tieto skupiny čelia.

Hoci podľa predkladateľov zákon vychádza z dánskeho modelu – napríklad v oblasti práva na digitálnu identitu, platformovej zodpovednosti a výnimky pre paródiu či satiru – rozdiel spočíva vo vymožitelnosti práv. V prípade Dánska nie je potrebné dokazovať finančnú alebo reputačnú ujmu, kým v tomto návrhu áno. Toto by mohlo spôsobiť ťažkosti najmä v prípade členov menšín, ktorí môžu mať problémy s dokazovaním ujmy, keďže ujma spôsobená deepfake obsahom sa môže prejaviť skôr v rovine

³ Uvádza to European Parliamentary Research Service:

[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2025/775855/EPRS_BRI\(2025\)775855_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2025/775855/EPRS_BRI(2025)775855_EN.pdf)

⁴ <https://blog.witness.org/2025/03/technology-facilitated-gender-based-violence/>
<https://www.securityhero.io/state-of-deepfakes/>

psychologickej, spoločenskej či profesijnej stigmatizácie. Vo všeobecnosti sa javí, že slabinou návrhu môže byť vymáhateľnosť v prípade medzinárodných online platforiem či anonymných tvorcov obsahu.

Hodnotenie: Návrh zákona prináša pozitívnu zmenu k ochrane digitálnych práv občanov a vytvára právny rámec, ktorý reaguje na riziká spôsobené umelou inteligenciou. Je však potrebné zohľadniť dokazovanie ujmy, ktoré by mohlo byť problematické práve pre zraniteľné skupiny. Otázna je aj praktická vymáhateľnosť práva voči aktérom anonymného či medzinárodného charakteru. Napriek týmto nedostatkom **návrh odporúčame podporiť**, keďže predstavuje krok vpred v oblasti posilňovania digitálnej bezpečnosti a etickej regulácie technológií.

8. NOVÉ: Návrh poslancov NRSR Františka MAJERSKÉHO a Igora JANCKULÍKA na vydanie zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov - prvé čítanie

Návrh rovnakých poslancov na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 330/1991 Z. z. o pozemkových úpravách - prvé čítanie

ČPT: [948](#), [1030](#)

Návrhy poslancov za KDH sa snažia riešiť problematiku **výstavby verejnoprospešných projektov** blokových tým, že jej časť by mala stáť na pozemku, ktorý je vlastnený štátom. Tieto dva zákony reprezentujú parciálne kroky, ktoré by mohli prispieť k lepšej dostupnosti pozemkov. Prvý, ktorá bola pôvodne predložená už na septembrovú schôdzu, sa týka uvoľnenie pravidiel nakladania so štátneho majetku. Nový, v poradí druhý návrh predložený na októbrovú schôdzu, sa týka väčšej flexibility pre nakladanie s pozemkami Slovenským pozemkovým fondom.

Pozemky v správe Slovenského pozemkového fondu by mali slúžiť ako protihodnota pre vlastníkov pozemkov, ktorých existujúce pozemky majú byť použité na taxatívne vymenované verejnoprospešné stavby **technického, dopravného, vzdelávacieho, športového, alebo rekreačného charakteru**. Ďalšou podmienkou na takúto zmenu je existencia zámeru na výstavbu v schválenom územnom pláne.

Návrh ďalej stanovuje podmienky za akých je možné aby obec, resp. VÚC s pozemkom nakladali, ako aj to, za akých podmienok môže SPF vypovedať zmluvu a vziať pozemok späť. Najmä – ak stavba prestane slúžiť na účel na aký bola postavená po menej ako 15 rokoch.

Oba návrhy predpokladajú, že je potrebné vykonať legislatívne kroky na to, aby obce a VÚC mohli nakladať s pozemkami určenými na rozvoj obcí verejnoprospešnými stavbami. Jedným z problémov je nejasná definícia toho, čo by mali byť verejnoprospešné stavby. Ďalším problémom je, že oba tieto návrhy obchádzajú fakt, že **rómske osady čelia rovnakým problémom v oblasti prístupu k pozemkom**, no tieto návrhy sa tomu vôbec nevenujú.

Ani jeden z predkladaných návrhov nereflektuje vhodne na komplexné situácie, s ktorými sa obce a vyššie územné celky pri svojich snahách o vysporiadanie pozemkov stretávajú. No aj malé kroky sú kroky, ktoré by potenciálne mali dopad aj na rómske rodiny a obce s prítomnosťou rómskych osídlení. Najmä v prípadoch, kedy takéto **legislatívne opatrenie nenesie žiadne finančné náklady**.

Hodnotenie: Oba tieto návrhy, napriek technickej rozdielnosti, majú zhodný prístup k tomu, ako si predstavujú sprístupnenie pozemkov pre účely verejnoprospešných stavieb. Preto **odporúčame podporiť tieto návrhy v prvom čítaní**, avšak odporúčame upraviť a rozšíriť možnosti za akých sa návrh dá aplikovať aj o špecifické osídlenia marginalizovaných rómskych komunití.

9. Návrh poslankyň Národnej rady Slovenskej republiky Simony PETRÍK a Beáty JURÍK na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) - prvé čítanie

ČPT: [836](#)

Návrh novely zákona z dielne PS má za cieľ posilniť rovnosť odmeňovania mužov a žien a zvýšiť transparentnosť platových rozdielov. Tento návrh je reakciou na smernicu Európskeho parlamentu a rady (EÚ) 2023/970 z 10. mája 2023, ktorá ukladá

členským štátom povinnosť zaviesť pravidlá na transparentné zverejňovanie platových údajov s cieľom eliminovať rodové rozdiely v platovom odmeňovaní do 7. júna 2026.⁵

Novela stanovuje povinnosť zamestnávateľom zverejňovať údaje o rozdieloch pri odmeňovaní mužov a žien v pracovných pozíciách, resp. platových triedach. Táto povinnosť sa týka zamestnávateľov pod novou definíciou „zamestnávateľa s významnou spoločenskou zodpovednosťou“, kde spadajú nielen štátne orgány, podniky a verejné inštitúcie, ale aj súkromné firmy, ktoré zamestnávajú aspoň 50 zamestnancov.

Základným cieľom je zvýšiť transparentnosť platových pomerov a tým efektívnejšie bojovať proti diskriminácii na pracovisku na základe pohlavia. Ako členský štát EÚ sa Slovenská republika zaväzuje k smerniciam Európskej Únie, tento návrh predstavuje konkrétnu zmenu v rámci legislatívy.

Hoci návrh zákona zverejňovanie platových údajov anonymizuje, v praxi môže však v menších kolektívoch dôjsť k nepriamemu odhaleniu platov konkrétnych zamestnancov, čo môže spôsobovať konflikt s ochranou osobných údajov či s GDPR. Aby sa zminimalizoval risk identifikácie konkrétnych pracovníkov, údaje by mali byť spracované tak, aby boli anonymné.

Hodnotenie: Návrh novely zákona je v súlade so smernicou Európskej Únie a predstavuje správny krok v boji proti rodovej platovej nerovnosti. Návrh preto odporúčame podporiť. Je však potrebné vybalansovať transparentnosť s ochranou osobných údajov.

10. Návrh poslancov NRSR Lucie PLAVÁKOVEJ a Zuzany ŠTEVULOVEJ na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov – prvé čítanie

ČPT: [160](#)

Novela zákona z dielne PS upravuje zákon o pobyte cudzincov s cieľom umožniť párom rovnakého pohlavia, ktoré uzavreli manželstvo alebo registrované partnerstvo v

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32023L0970>

zahraničí, žiť spoločne na Slovensku. Aktuálna právna úprava neumožňuje partnerom rovnakého pohlavia z tretích krajín získať trvalý alebo prechodný pobyt na základe partnerského zväzku s občanom SR, keďže tento zväzok je v rozpore so zákonom o rodine.

Návrh zákona preto zavádza definíciu partnera, ktorá zahŕňa aj manželstvá/partnerstvá párov rovnakého pohlavia uzavreté v tretích krajinách (§ 2 ods. 10. konsolidovaného znenia). Partneri takto definovaní by získali nárok na trvalý pobyt na Slovensku na 5 rokov. Vypúšťa sa aj ustanovenie, ktoré povoľovalo policajtom zamietnuť žiadosť o trvalý pobyt v prípadoch, kedy manželstvo nebolo uzavreté podľa slovenského zákona o rodine.

Predkladatelia argumentujú, že hlavným zámerom tejto novely je eliminácia existujúcich diskriminačných prvkov v legislatíve, ktoré vedú k porušovaniu základných práv a slobôd, a to najmä v oblasti práva na rodinný život. Táto argumentácia je v súlade s podnetom bývalej VOP M. Patakyovej, ktorá upozornila na nesúlad súčasnej právnej úpravy s ústavnými zásadami ochrany súkromného a rodinného života a zákazu diskriminácie⁶.

Je dôležité zdôrazniť, že návrh zákona sa týka len úpravy pobytových práv a **nemá žiadny vplyv na definíciu manželstva v slovenskom právnom poriadku.** Jeho cieľom je jednoducho umožniť obom partnerom z párov rovnakého pohlavia, ktoré uzavreli manželstvo/partnerstvo v zahraničí, získať právo na pobyt na Slovensku.

Hodnotenie: Ide o nekontroverznú zmenu, ktorá neuškodí nikomu a sexuálnym menšinám zlepší život. Veríme, že zmena zákona by prispela k odstráneniu diskriminácie a posilneniu práv tejto menšiny, a preto návrh **odporúčame podporiť.**

⁶ TASR, 29. 6. 2022 - "[Ústavný súd preskúma ústavnosť zákona o pobyte cudzincov](#)"